

ZPRÁVA O ČINNOSTI ÚSTŘEDNÍ ODBORNÉ RADY PREVENCE ZA ROK 2015

Činnost ÚORP (dále jen „rada“) se v r. 2015 řídila plánem činnosti, ve kterém byla zakotvena tři jednání, z nichž se všechna uskutečnila. Na každém jednání rady byly na programu stálé body jednání, které zahrnovaly aktuální otázky prevence, vyhodnocení plnění úkolů daných předchozími jednáními, aktuální problematika a informace o nových resp. novelizovaných právních a technických předpisech na úseku prevence a aktuální otázky činnosti Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SH ČMS). Velmi diskutované bylo složení rady po V. sjezdu SH ČMS a návrhy na její personální obsazení z jednotlivých krajů.

Na jarním jednání rady byla rovněž diskutována organizace tradiční dlouhodobé soutěže „Požární ochrana očima dětí“ (dále jen POOD). Dříve zavedená nová kategorie „DT“ (soutěžní práce zpracované s pomocí digitálních technologií) se plně osvědčila, jen je potřebné důsledně zachovávat parametry prací zasílaných k vyhodnocení v republikovém kole (parametry jsou uvedeny v propozicích soutěže na každý rok). Práce, které nevyhoví kritériím, musí být, bohužel, ze soutěže vyřazeny. V této souvislosti se rovněž rozvinula diskuse ke změně Metodického pokynu starosty SH ČMS k získávání odborností „preventista III. a II. stupně. Z krajských, potažmo okresních rad se již po několik roků ozývají návrhy, které požadují změnit pevně dané pětileté období platnosti odbornosti. Návrhy směřují k řešení, které za účelem prodloužení platnosti zaváže preventisty k účasti na pravidelných ročních seminářích a to minimálně 3x za období pěti let. Bylo rozhodnuto se touto problematikou zabývat v novém složení rady po V. sjezdu.

Další jarní zasedání proběhlo již k samotnému vyhodnocení prací v soutěži POOD, zaslaných z krajů. Podle dosavadních propozic jsou v každé kategorii zasílány tři vítězné práce, což při počtu krajů (17), počtu kategorií (14) a třech prací z každé kategorie znamená neúměrné množství prací k vyhodnocení několika členy ústřední rady. Navíc bylo konstatováno, že tento způsob je v podstatě i nespravedlivý, neboť ta práce, která byla v kraji vyhodnocena např. na 3. místě, může být v republikovém kole vítězná, což lze účelově vyložit jako jistou neobjektivnost té které hodnotící komise. Proto, aby byla tato „disproporce“ narovnána bylo rozhodnuto o změně propozic soutěže pro rok 2016 a to tak, že do republikového kola budou zasílány pouze vítězné práce z krajů. V tomto smyslu byly propozice zpracovány a změna byla předložena ke zvážení Výkonnému výboru SH ČMS. Tento orgán změnu podpořil a na podzimním jednání schválil. Krajům bylo ponecháno na uvážení, kolik prací budou hodnotit, resp. kolik prací si k vyhodnocení v krajském kole vyžádají. V tomto smyslu byly propozice soutěže POOD pro rok 2016 rozeslány na kraje a okresy. Rovněž bylo konstatováno, že předchozí rozdělení kategorie výtvarných prací na práce dětí z dětských kolektivů popř. škol a školských zařízení a na práce dětí ze základních uměleckých škol bylo přínosem ke spravedlivějšímu hodnocení.

Dne 6. června 2015 se uskutečnilo setkání představitelů SH ČMS s ministrem vnitra ČR Milanem Chovancem, se zástupci MV – GR HZS ČR a v závěru dne i setkání starostů KSH s předsedou vlády panem Bohuslavem Sobotkou. Na jednání s ministrem vnitra vystoupil vedoucí ÚORP Ing. Jan Majer na téma prevence v oblasti dobrovolné požární ochrany. Zdůraznil nezištnou a obětavou činnost preventistů v oblasti preventivně výchovné činnosti prováděné v podobě práce s dětmi a mládeží nejen ve sborech dobrovolných hasičů, ale i ve školách a školských zařízeních, přednáškové a osvětové činnosti pro ostatní skupiny obyvatelstva a neustále nabízenou pomoc pro obce v plnění jejich povinností na úseku požární ochrany. Konstatoval, že ze strany obcí se nabídka pomoci setkává jen s malým zájmem,

jakoby pro obce bylo veškeré naplnění povinností v požární ochraně jen zřízení a financování svých jednotek. Při tom se ostatní povinnosti, které vyplývají ze zákona o požární ochraně, ze zřetele obcí vytrácejí. Před časem se objevil návrh na zavedení sankcí za neplnění povinností na tomto úseku, ale nebyl přijat. Obce tak nic nenutí starat se např. i o vodní zdroje a jejich náležitosti, o preventivně výchovnou činnost, nehledě na povinnosti, které má obec jako právnická osoba apod. Představiteli státní správy bylo však konstatováno, že změny v legislativě se nepřipravují a že stávající systém nepředstavuje závažný problém.

Po V. sjezdu SH ČMS se ÚORP sešla v novém složení, kdy se do rady dostali zástupci všech krajů, což v předchozím složení nebylo. Hned na prvním jednání opětovně vyvstala otázka prodlužování odbornosti preventista II. a III. stupně. Volání po změně se ozvalo ze všech krajů, a proto rada přistoupila k ustavení pracovní skupiny za účelem vypracování návrhu na změnu metodického pokynu starosty SH ČMS. Jádrem změny je zrušení automatického zániku odbornosti po pěti letech ovšem za podmínky účasti preventistů na každoročních odborných seminářích a to alespoň 3x za období pěti let. Semináře slouží k oživení znalostí, k prezentaci novinek v oblasti legislativy, v oblasti normové i v oblasti nových poznatků prevence u nás i ve světě. Neúčast preventisty na více než dvou seminářích v průběhu pětiletého období znamená stagnaci jeho znalostí a schopností správné interpretace zásad prevence a tím i ztrátu odbornosti. Odbornost je však možné opětovně získat novým ověřením znalostí a složením zkoušky před zkušební komisí dle stávajících zásad, které jsou prakticky beze změny.

Na jednání první posjezdové rady byl opětovně vysloven záměr jednat a spolupracovat se Svazem měst a obcí na tomto úseku. V průběhu roku 2015 se však tato spolupráce nepodařila navázat a tak tento úkol bude jeden z hlavních pro rok 2016.

V průběhu roku 2015 se vedoucí ÚORP zúčastnil ustavujícího jednání pracovní skupiny, která vznikla z iniciativy obecně prospěšné společnosti Prevence pro všechny a která se chce zaměřit na preventivní působení zejména na seniory. Pracovního jednání této skupiny se zúčastnili zástupci HZS Pardubického kraje, zástupci Asociace hasičských důstojníků a zástupci MV – GŘ HZS – Institutu Bohdaneč. Jednání se v roce 2015 uskutečnilo jen 2x a o konkrétních výsledcích dosud nelze hovořit.

Na počátku roku 2015, ve dnech 7. a 8. února, byl vedoucím ÚORP lektorsky zajišťována přednáška z prevence pro posluchače Univerzity dobrovolného hasiče v Příbryslavi. Dále, na základě požadavku starosty KSH Středočeského kraje, provedl vedoucí ÚORP seminář prevence pro preventisty Středočeského kraje. Seminář byl velmi kladně hodnocen. Seminář se uskutečnil 14. února 2015. ÚORP doporučila všem krajským odborným radám takové semináře organizovat a lektorsky zajišťovat příslušníky prevence HZS krajů popř. vedoucím ÚORP.

V závěru měsíce března se vedoucí rady zúčastnil jednání odborné konference Červený kohout ve Frymburku u Lipenské přehrady. Konference tradičně přinesla odborné příspěvky z nejrůznějších oblastí požární ochrany. Pro účely aplikace v oblasti prevence na úrovni SH ČMS byly relevantní příspěvky prezentovány na jednání ÚORP s doporučením přenést jejich obsah na jednání krajských, potažmo okresních odborných rad s dopadem do SDH obcí. Jde např. o rozbor výsledků kontrol státního požárního dozoru (provádí HZS ČR) zaměřených na plnění povinností obcí na úseku požární ochrany, například na zřizování zdrojů vody, jejich evidence, kontroly provozuschopnosti, údržba apod. Z rozborů jasně vyplývá nedostatečné plnění povinností obcí v oblasti preventivně výchovné činnosti, vydávání požárního řádu

obce, vedení dokumentace o jednotce požární ochrany, vyčleňování, označování a kontrole vodních zdrojů pro účely hašení požárů a likvidaci jiných mimořádných událostí a dalších stanovených povinností. Činnost prevence byla proto směřována na podporu a pomoc obcím v této oblasti ze strany preventistů SDH. To je příležitostí pro preventisty SDH jak být obcemi lépe vnímáni a obcí lépe přijímáni při nabídce pomoci.

Jednání ÚORP reagovalo v uplynulém období na aktuální otázky požární prevence vyplývající z údajů statistického sledování událostí, které shromažďuje a publikuje MV- GŘ HZS ČR. Na jednáních byla konstatována potřeba vyhledávání a příprava členů SH ČMS, kteří by se zabývali prevencí a mohli postupně převzít „štafetu“ prevence v budoucnosti.

V Předslavi dne 25. ledna 2016

Ing. Jan Majer
vedoucí ÚORP SH ČMS